



Sveriges försvarspolitik 2005–2007 – förnyad behandling

Sammanfattning

Utskottet har tagit upp det av kammaren återförvisade ärendet om Sveriges försvarspolitik 2005–2007 till förnyad prövning.

Utskottet finner inte anledning att ändra de ställningstaganden som gjordes i betänkande 2004/05:FöU4 Sveriges försvarspolitik 2005–2007. I fråga om ärendets omfattning (propositionernas förslag och motionsyrkandena), motiveringen till utskottets ställningstaganden liksom de i ärendet avgivna särskilda yttrandena hänvisas därför till detta betänkande.

När det gäller verksamheten i Arvidsjaur föreslår utskottet därutöver ett tillkännagivande om civil och militär närvaro i Arvidsjaur.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning.....	2
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	8
Ärendet och dess beredning.....	8
Utskottets överväganden	9
Reservationer.....	10
1. Försvarspolitisk inriktning 2005–2007 (punkt 1) (m, fp, kd, c).....	10
2. Civila internationella krisinsatser (punkt 2) (v)	11
3. Terrorism (punkt 4) (m, fp, kd, c).....	11
4. Kvinnlig totalförsvarsplikt (punkt 9) (v)	11
5. Avgångar under plikttjänstgöring (punkt 11) (v).....	12
6. Ekonomiska förmåner (punkt 13) (v)	12
7. Yrkesofficerare (punkt 14) (m, fp, kd, c).....	12
8. Internationell test- och övningsverksamhet (punkt 22) (v)	12
9. Försvarsmaktens grundorganisation (punkt 24) (m, fp, kd, c).....	13
10. Försvarsmaktens grundorganisation (punkt 24) (v)	15

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Försvarspolitisk inriktning 2005–2007

- a) Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Fö18 yrkande 1, 2004/05:Fö21 yrkande 1, 2004/05:Fö24 yrkande 1, 2004/05:Fö25 yrkande 1 och 2004/05: Fö27 yrkande 1 i de delar som behandlas i detta betänkande.
- b) Riksdagen bifaller proposition 2004/05:5 punkt 4 om *mål för totalförsvaret*. Riksdagen avslår motionerna 2002/03:Fö254 yrkande 3, 2003/04:Fö243 yrkande 3, 2003/04:U256 yrkande 2 och 2003/04:Fö259 yrkande 1.
- c) Riksdagen bifaller proposition 2004/05:5 punkt 6 om att det av riksdagen tidigare beslutade *målet* för verksamhetsområdet det *civila försvaret* upphör att gälla.
- d) Riksdagen bifaller proposition 2004/05:5 punkt 10 om en *reducering av den ekonomiska ramen*.
- e) Riksdagen bifaller proposition 2004/05:5 punkt 5 om *Försvarsmaktens operativa förmåga*.
- f) Riksdagen bifaller proposition 2004/05:5 punkt 3 om *nedsättning av kapital för Musköanläggningen*.
- g) Riksdagen bifaller proposition 2004/05:5 punkt 7 och godkänner regeringens förslag om *inriktning av insatsorganisationen*. Riksdagen avslår därmed motionerna 2002/03:Fö254 yrkandena 4 och 5, 2002/03:Fö260 yrkande 2, 2003/04:Fö214 yrkandena 1 och 2, 2003/04:Fö243 yrkande 9, 2003/04:Fö259 yrkande 8, 2003/04:Fö264 yrkande 2, 2003/04:Fö267 yrkandena 2–6, 2003/04:U258 yrkande 1, 2004/05:Fö241 yrkandena 2–6, och 2004/05:U314 yrkande 7.
- h) Riksdagen bifaller proposition 2004/05:5 punkt 8 och godkänner regeringens förslag i fråga om *internationell förmåga*. Riksdagen avslår därmed motionerna 2002/03:Fö218 yrkandena 1–3, 2002/03:Fö240 yrkandena 3 och 4, 2002/03:Fö254 yrkandena 8 och 9, 2003/04:Fö264 yrkande 3, 2004/05:Fö8 yrkandena 7, 8 och 10 samt 2004/05:Fö21 yrkande 4.
- i) Riksdagen bifaller proposition 2004/05:5 punkt 2 och bemyndigar regeringen att i *exportstödjande* eller säkerhetsfrämjande syfte genom internationellt samarbete sälja eller hyra ut försvarsmateriel som inte längre behövs för Försvarsmaktens operativa förmåga eller som annars kan avvaras för en begränsad tid. Riksdagen avslår därmed motion 2002/03:Fö261 yrkande 4.

Reservation 1 (m, fp, kd, c)

2. Civila internationella krisinsatser

Riksdagen avslår motion 2004/05:Fö8 yrkandena 2 och 3.

Reservation 2 (v)

3. Reella hot

Riksdagen avslår motion 2002/03:Fö261 yrkande 3.

4. Terrorism

Riksdagen avslår motionerna 2002/03:Fö254 yrkandena 1 och 2, 2003/04: Fö209 yrkande 2, 2003/04:Fö242 yrkande 5, 2003/04:Fö264 yrkandena 1, 6 och 7 samt 2004/05:Fö21 yrkande 6.

Reservation 3 (m, fp, kd, c)

5. Ekonomistyrning

Riksdagen avslår motionerna 2002/03:Fö263 yrkande 1 och 2003/04:U256 yrkande 8.

6. Förändringsplanering

Riksdagen avslår motionerna 2002/03:Fö254 yrkande 10, 2002/03:Fö261 yrkande 1 och 2003/04:Fö259 yrkande 4.

7. Nätverksbaserat försvar

Riksdagen avslår motion 2003/04:Fö264 yrkande 5.

8. Allmänt om totalförsvarsplikten

Riksdagen avslår motionerna 2002/03:Fö203, 2002/03:Fö216, 2002/03:Fö221 yrkande 3, 2002/03:Fö224, 2002/03:Fö252 yrkandena 2 och 3, 2002/03: Fö261 yrkande 2, 2002/03:Ub402, 2003/04:Fö205, 2003/04:Fö211, 2003/04: Fö243 yrkande 8, 2003/04:Fö263 yrkandena 2 och 3, 2004/05:Fö21 yrkande 7 i denna del och 2004/05: Fö208.

9. Kvinnlig totalförsvarsplikt

Riksdagen avslår motionerna 2001/02:U6 yrkande 4, 2002/03:Fö212 yrkande 2, 2002/03:Fö223, 2002/03:Fö235, 2002/03:Fö240 yrkande 6, 2002/03:A366 yrkande 6, 2003/04:Fö218 yrkande 1, 2003/04:Fö222, 2003/04:Fö233, 2003/04:Fö238 yrkande 4, 2003/04:Fö254 yrkandena 1 och 2, 2004/05:Fö8 yrkande 9, 2004/05:Fö224 och 2004/05:Fö249.

Reservation 4 (v)

10. Förbandsutbildningssystemet

Riksdagen avslår motionerna 2002/03:Fö252 yrkande 1, 2003/04:Fö243 yrkande 7, 2003/04:Fö263 yrkande 1, 2004/05:Fö214, 2004/05:Fö221 yrkandena 1 och 2, 2004/05:Fö242 yrkandena 3 och 7 samt 2004/05:Fö246.

11. Avgångar under plikttjänstgöring

Riksdagen avslår motion 2004/05: Fö242 yrkandena 5 och 6.

Reservation 5 (v)

12. Civilt meritvärde

Riksdagen avslår motionerna 2002/03:Fö219 yrkandena 1 och 2, 2003/04: Fö241 yrkandena 1–3 och 5–7, 2003/04:Fö247 yrkandena 1 och 2 samt 2003/04:Fö264 yrkande 11.

13. Ekonomiska förmåner

Riksdagen avslår motionerna 2002/03:Fö205, 2004/05:Fö209 yrkandena 1–3, 2004/05:Fö242 yrkandena 1 och 4.

Reservation 6 (v)

14. Yrkesofficerare

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Fö21 yrkande 7 i denna del och 2004/05:Fö218.

Reservation 7 (m, fp, kd, c)

15. Personal som nyligen fullgjort värnplikt

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Fö264 yrkande 8, 2004/05:Fö8 yrkandena 5 och 6 och 2004/05:Fö21 yrkande 7 i denna del.

16. Tjänstgöringsskyldighet vid internationell verksamhet

Riksdagen avslår motion 2004/05:Fö215.

17. Frivillig försvarsverksamhet

Riksdagen avslår motionerna 2002/03:Fö260 yrkande 8 och 2003/04:Fö235.

18. Jämställdhet, mångfald och arbete mot diskriminering

Riksdagen avslår motionerna 2002/03:Fö262, 2002/03:Sf336 yrkandena 34 och 35, 2004/05:Fö227 yrkandena 1–5, 2004/05:Fö243 yrkandena 1 och 2, 2004/05:L295 yrkande 7, 2004/05:So604 yrkande 12 och 2004/05:Ub442 yrkande 11.

19. Riksdagens inflytande på materielförsörjningen

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad utskottet anför om riksdagens inflytande på materielförsörjningen. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:Fö21 yrkande 8 och bifaller delvis Riksrevisionens styrelses förslag 2003/04:RRS9.

20. Inriktning av materielförsörjningen

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Fö220, 2004/05:Fö4, 2004/05:Fö8 yrkande 13 och 2004/05:Fö16 yrkandena 3–5.

21. Materielsamarbete

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Fö243 yrkandena 13 och 14 samt 2003/04:U256 yrkande 9.

22. Internationell test- och övningsverksamhet

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Fö239, 2004/05:Fö2 yrkande 1, 2004/05:Fö8 yrkandena 16 och 17 och 2004/05:Fö20.

Reservation 8 (v)

23. Avveckling

Riksdagen avslår motion 2004/05:Fö223.

24. Försvarsmaktens grundorganisation

a) Riksdagen bifaller proposition 2004/05:43 punkterna 1–3 om att *lägga ned, omlokalisera* respektive *inrätta enheter*.

b) Riksdagen, med anledning av proposition 2004/05:43 punkt 4, ger regeringen till känna att Försvarsmakten skall vara *organiserad och lokaliserad* enligt vad som anförs av utskottet.

c) Riksdagen ger regeringen till känna som sin mening vad utskottet anför om civil och militär verksamhet i *Arvidsjaur*.

d) Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Fö243 yrkande 10, 2004/05:Fö1 yrkandena 2 i denna del och 3 i denna del, 2004/05:Fö3 yrkande 3, 2004/05:Fö7 yrkandena 2, 3 i denna del och 4 i denna del, 2004/05:Fö8 yrkandena 19 och 20, 2004/05:Fö9 yrkande 2 i denna del, 2004/05:Fö17 yrkande 2, 2004/05:Fö21 yrkandena 3 och 5, 2004/05:Fö24 yrkande 2, 2004/05:Fö27 yrkande 3, 2004/05:Fö30 i denna del, 2004/05:Fö31 yrkande 1, 2004/05:Fö33 yrkandena 1 i denna del och 2, 2004/05:Fö38 om *avslag på proposition 2004/05:43 och begäran om ny proposition*.

e) Riksdagen avslår vidare motionerna 2003/04:Fö228, 2003/04:Fö244, 2003/04:Fö253, 2003/04:Fö260, 2003/04:Fö262, 2004/05:Fö1 yrkandena 2 i denna del och 3 i denna del, 2004/05:Fö2 yrkandena 2 och 3, 2004/05:Fö3 yrkandena 1, 2 och 4, 2004/05:Fö5, 2004/05:Fö6, 2004/05:Fö7 yrkandena 3 i denna del och 4 i denna del, 2004/05:Fö8 yrkandena 21–24, 2004/05:Fö9 yrkande 2 i denna del, 2004/05:Fö10, 2004/05:Fö12, 2004/05:Fö13 yrkande 1, 2004/05:Fö14 yrkande 2, 2004/05:Fö15, 2004/05:Fö16 yrkande 2, 2004/05:Fö18 yrkande 2, 2004/05:Fö19 yrkandena 1 och 2, 2004/05:Fö22 yrkandena 2–4, 2004/05:Fö24 yrkandena 3 och 4, 2004/05:Fö25 yrkandena 3–6, 2004/05:Fö26, 2004/05:Fö27 yrkandena 4–7, 2004/05:Fö29, 2004/05:Fö30 i denna del, 2004/05:Fö31 yrkandena 2–5, 2004/05:Fö32 yrkandena 1 och 2, 2004/05:Fö33 yrkande 1 i denna del, 2004/05:Fö34, 2004/05:Fö35, 2004/05:Fö36, 2004/05:Fö37, 2004/05:Fö222, 2004/05:Fö236, 2004/05:Fö237, 2004/05:Fö238, 2004/05:Fö244, 2004/05:Fö245, 2004/05:Fö255, 2004/05:Fö256 och 2004/05:Fö260 om *olika förband*.

Reservation 9 (m, fp, kd, c)

Reservation 10 (v)

25. Övnings- och skjutfält samt mark- och miljöfrågor

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Fö201, 2003/04:Fö202, 2003/04:Fö204 yrkandena 1–3, 2003/04:Fö223, 2003/04:Fö224, 2003/04:Fö226 yrkandena 1–4, 2004/05:Fö13 yrkande 2, 2004/05:Fö14 yrkande 3, 2004/05:Fö23, 2004/05:Fö202, 2004/05:Fö220, 2004/05:Fö232 yrkandena 1–4 och 2004/05: Fö234.

26. Gemensam europeisk militär pilotutbildning

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Fö237 yrkandena 1 och 2 samt 2003/04:Fö252 yrkandena 1 och 2.

Utskottet hemställer att ärendet avgörs efter endast en bordläggning.

Stockholm den 16 december 2004

På försvarsutskottets vägnar

Eskil Erlandsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Eskil Erlandsson (c), Tone Tingsgård (s), Ola Rask (s), Ola Sundell (m), Allan Widman (fp), Michael Hagberg (s), Berndt Sköldestig (s), Erling Wälivaara (kd), Berit Jóhannesson (v), Britt-Marie Lindkvist (s), Rolf Gunnarsson (m), Åsa Lindestam (s), Heli Berg (fp), Peter Jonsson (s), Karin Enström (m), Marie Nordén (s) och Mikael Johansson (mp).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkande 2004/05:FöU4 Sveriges försvarspolitik 2005–2007 behandlade försvarsutskottet propositionerna Vårt framtida försvar (prop. 2004/05:5) och Försvarsmaktens grundorganisation (prop. 2004/05:43) jämte tillhörande motioner. Vid kammardebatten av betänkandet den 15 december 2004 återförvisades ärendet till utskottet.

Moderata samlingspartiets, Folkpartiet liberalernas, Kristdemokraternas och Centerpartiets ledamöter har vid behandlingen i utskottet begärt att utskottet skall inhämta ytterligare upplysningar i ärendet från Försvarsmakten avseende merkostnader och finansiering. Utskottsmajoriteten har avslagit begäran, då den begärda åtgärden skulle fördröja utskottets behandling så att avsevärt men skulle uppkomma.

Utskottets överväganden

Utskottet finner inte anledning att ändra de ställningstaganden som gjordes i betänkande 2004/05:FöU4 Sveriges försvarspolitik 2005–2007. I fråga om ärendets omfattning (propositionernas förslag och motionsyrkandena), motiveringen till utskottets ställningstaganden liksom de i ärendet avgivna särskilda yttrandena hänvisas därför till detta betänkande.

När det gäller verksamheten i Arvidsjaur föreslår utskottet därutöver följande.

För att säkra en civil utveckling och en militär närvaro i Arvidsjaur de kommande åren skall ett centrum för test- och övningsverksamhet i subarktisk miljö utvecklas. Den ska bestå av en civil och en militär del.

Civilt inrättas ett internationellt centrum för civil test- och provverksamhet för att utveckla Arvidsjaurs unika egenskaper som en internationell test- och provplattform.

Den militära test- och övningsverksamheten skall utvecklas. I Arvidsjaur bör enligt utskottets mening skapas en försvarsmaktsgemensam resurs för sådan utbildning och övning som kräver eller gynnas av subarktisk miljö. För detta syfte bör delar av den nuvarande verksamheten i garnison Boden under beteckningen "utvecklingsenhet vinter" kunna driva sin verksamhet med lokalisering till Arvidsjaur. Denna verksamhet organiseras lämpligen som ett detachement under Bodens garnison och I 19. Enligt utskottets bedömning bör därvid utbildning ske i Arvidsjaur för jägare under I 19, dessutom kan fallskärmsjägare, markstridsförband, hemvärn och frivilligorganisationer samt special- och säkerhetsförband vinterutbildas i Arvidsjaur.

Utskottet förutsätter att den civila test- och provverksamheten tillsammans med den försvarsmaktsgemensamma verksamheten och ett detachement i Arvidsjaur kommer att vara av samma personella omfattning som den tidigare verksamheten vid K 4.

Detta bör ges regeringen till känna.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges inom parentes vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

Reservationerna är utom vad avser reservation 9 likalydande med dem som finns i betänkande 2004/05:FöU4. Med avseende på reservanternas motivering hänvisas i övriga reservationer till texterna i nämnda betänkande.

1. Försvarspolitisk inriktning 2005–2007 (punkt 1) (m, fp, kd, c)

av Ola Sundell, Rolf Gunnarsson och Karin Enström (alla m), Allan Widman och Heli Berg (båda fp), Erling Wälivaara (kd) samt Eskil Erlandsson (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 1. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Fö18 yrkande 1, 2004/05:Fö21 yrkande 1, 2004/05:Fö24 yrkande 1, 2004/05:Fö25 yrkande 1 och 2004/05:Fö27 yrkande 1, i de delar som behandlas i detta betänkande.

Riksdagen bifaller vidare motion 2004/05:Fö21 yrkande 4 *om internationell förmåga*.

Riksdagen avslår proposition 2004/05:5 punkt 4 om *mål för totalförsvaret* och avslår motionerna 2002/03:Fö254 yrkande 3, 2003/04:Fö243 yrkande 3, 2003/04:Fö259 yrkande 1 och 2003/04:U256 yrkande 2.

Riksdagen avslår proposition 2004/05:5 punkt 6 om att det av riksdagen tidigare beslutade *målet* för verksamhetsområdet det *civila försvaret* upphör att gälla.

Riksdagen avslår proposition 2004/05:5 punkt 10 om en *reducering av den ekonomiska ramen*.

Riksdagen avslår proposition 2004/05:5 punkt 5 om *Försvarsmaktens operativa förmåga*.

Riksdagen avslår proposition 2004/05:5 punkt 3 om *nedsättning av kapital för Musköanläggningen*.

Riksdagen avslår proposition 2004/05:5 punkt 7 om *inriktning av insatsorganisationen* samt avslår motionerna 2002/03:Fö254 yrkandena 4 och 5, 2002/03:Fö260 yrkande 2, 2003/04:Fö264 yrkande 2, 2004/05:U314 yrkande 7, 2003/04:Fö214 yrkandena 1 och 2, 2004/05:Fö241 yrkandena 2–6, 2003/04:Fö243 yrkande 9, 2003/04:U258 yrkande 1, 2003/04:Fö259 yrkande 8 och 2003/04:Fö267 yrkandena 2–6.

Riksdagen avslår proposition 2004/05:5 punkt 8 om *internationell förmåga* och avslår motionerna 2002/03:Fö218 yrkandena 1–3, 2002/03:Fö240 yrkandena 3 och 4, 2002/03:Fö254 yrkandena 8 och 9, 2003/04:Fö264 yrkande 3, 2004/05:Fö8 yrkandena 7, 8 och 10.

Riksdagen avslår proposition 2004/05:5 punkt 2 om *exportstöd* och avslår motion 2002/03:Fö261 yrkande 4.

2. Civila internationella krisinsatser (punkt 2) (v)

av Berit Jóhannesson (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 2 borde ha följande lydelse:

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 2. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:Fö8 yrkandena 2 och 3.

3. Terrorism (punkt 4) (m, fp, kd, c)

av Ola Sundell, Rolf Gunnarsson och Karin Enström (alla m), Allan Widman och Heli Berg (båda fp), Erling Wälivaara (kd) samt Eskil Erlandsson (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 4 borde ha följande lydelse:

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 3. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:Fö21 yrkande 6 och avslår motionerna 2002/03:Fö254 yrkandena 1 och 2, 2003/04:Fö209 yrkande 2, 2003/04:Fö242 yrkande 5 och 2003/04:Fö264 yrkandena 1, 6 och 7.

4. Kvinnlig totalförsvarsplikt (punkt 9) (v)

av Berit Jóhannesson (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 9 borde ha följande lydelse:

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 4. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2002/03:Fö212 yrkande 2, 2003/04:Fö218 yrkande 1 och 2004/05:Fö8 yrkande 9 samt bifaller delvis motionerna 2001/02:U6 yrkande 4, 2002/03:Fö223, 2002/03:Fö235, 2002/03:Fö240 yrkande 6, 2002/03:A366 yrkande 6, 2003/04:Fö222, 2003/04:Fö233, 2003/04:Fö238 yrkande 4, 2003/04:Fö254 yrkandena 1 och 2, 2004/05:Fö224 och 2004/05:Fö249.

5. Avgångar under plikttjänstgöring (punkt 11) (v)

av Berit Jóhannesson (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 11 borde ha följande lydelse:

11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 5. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:Fö242 yrkandena 5 och 6.

6. Ekonomiska förmåner (punkt 13) (v)

av Berit Jóhannesson (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 13 borde ha följande lydelse:

13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 6. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:Fö242 yrkande 1 och avslår motionerna 2002/03:Fö205, 2004/05:Fö209 yrkandena 1–3 och 2004/05:Fö242 yrkande 4.

7. Yrkesofficerare (punkt 14) (m, fp, kd, c)

av Ola Sundell, Rolf Gunnarsson och Karin Enström (alla m), Allan Widman och Heli Berg (båda fp), Erling Wälivaara (kd) samt Eskil Erlandsson (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 14 borde ha följande lydelse:

14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 7. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:Fö21 yrkande 7 i denna del och avslår motion 2004/05:Fö218.

8. Internationell test- och övningsverksamhet (punkt 22) (v)

av Berit Jóhannesson (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 22 borde ha följande lydelse:

22. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 8. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:Fö8 yrkandena 16 och 17 och avslår motionerna 2003/04:Fö239, 2004/05:Fö2 yrkande 1 och 2004/05:Fö20.

9. Försvarsmaktens grundorganisation (punkt 24) (m, fp, kd, c)

av Ola Sundell, Rolf Gunnarsson och Karin Enström (alla m), Allan Widman och Heli Berg (båda fp), Erling Wälivaara (kd) samt Eskil Erlandsson (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 24 borde ha följande lydelse:

24. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 9. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Fö21 yrkandena 3 och 5 och 2004/05:Fö38, bifaller delvis motionerna 2003/04:Fö243 yrkande 10, 2004/05:Fö1 yrkandena 2 i denna del och 3 i denna del, 2004/05:Fö3 yrkande 3, 2004/05:Fö7 yrkandena 2, 3 i denna del och 4 i denna del, 2004/05:Fö8 yrkandena 19 och 20, 2004/05:Fö9 yrkande 2 i denna del, 2004/05:Fö17 yrkande 2, 2004/05:Fö24 yrkande 2, 2004/05:Fö27 yrkande 3, 2004/05:Fö30 i denna del, 2004/05:Fö31 yrkande 1 och 2004/05:Fö33 yrkandena 1 i denna del och 2, avslår proposition 2004/05:43 punkterna 1–4 samt avslår motionerna 2003/04:Fö228, 2003/04:Fö244, 2003/04:Fö253, 2003/04:Fö260, 2003/04:Fö262, 2004/05:Fö1 yrkandena 2 i denna del och 3 i denna del, 2004/05:Fö2 yrkandena 2 och 3, 2004/05:Fö3 yrkandena 1, 2 och 4, 2004/05:Fö5, 2004/05:Fö6, 2004/05:Fö7 yrkandena 3 i denna del och 4 i denna del, 2004/05:Fö8 yrkandena 21–24, 2004/05:Fö9 yrkande 2 i denna del, 2004/05:Fö10, 2004/05:Fö12, 2004/05:Fö13 yrkande 1, 2004/05:Fö14 yrkande 2, 2004/05:Fö15, 2004/05:Fö16 yrkande 2, 2004/05:Fö18 yrkande 2, 2004/05:Fö19 yrkandena 1 och 2, 2004/05:Fö22 yrkandena 2–4, 2004/05:Fö24 yrkandena 3 och 4, 2004/05:Fö25 yrkandena 3–6, 2004/05:Fö26, 2004/05:Fö27 yrkandena 4–7, 2004/05:Fö29, 2004/05:Fö30 i denna del, 2004/05:Fö31 yrkandena 2–5, 2004/05:Fö32 yrkandena 1 och 2, 2004/05:Fö33 yrkande 1 i denna del, 2004/05:Fö34, 2004/05:Fö35, 2004/05:Fö36, 2004/05:Fö37, 2004/05:Fö222, 2004/05:Fö236, 2004/05:Fö237, 2004/05:Fö238, 2004/05:Fö244, 2004/05:Fö245, 2004/05:Fö255, 2004/05:Fö256 och 2004/05:Fö260.

Ställningstagande

I proposition 2004/05:5 Vårt framtida försvar begärde regeringen att riksdagen inte skall fatta beslut om Försvarsmaktens grundorganisation. Detta skulle bryta en mångårig parlamentarisk praxis. Moderaterna, Folkpartiet liberalerna, Kristdemokraterna och Centerpartiet (Allians för Sverige) avvisade därför i motion 2004/05:Fö21 regeringens förslag och anförde att beslutet om det svenska försvarets grundorganisation även i fortsättningen skall fattas av Sveriges folkvalda representanter.

Sedermera har regeringen insett att den inte har någon parlamentarisk majoritet för att överflytta riksdagens beslutsbefogenheter rörande grundorganisationen till regeringen. Därför har den del av försvarspropositionen som redovisade grundorganisationens framtida struktur återkallats av regeringen.

Förslag framläggs nu för riksdagens beslutsfattande i en ny proposition (2004/04:43 Försvarsmaktens grundorganisation).

Denna propositionshantering skiljer sig markant från hur andra propositioner hanterats. Materialet som utgör grunden för förslaget till grundorganisation har inte varit utsänt på remiss. Detta förfarande har lett till att underlaget inte har kunnat granskas eller utvärderas av någon. Resultatet har blivit att underlaget brister i trovärdighet och spårbarhet. Inför och efter att regeringens första proposition (2004/05:5 Vårt framtida försvar) presenterades har Allians för Sverige nåtts av en strid ström av uppgifter som var för sig och tillsammans påvisar sådana uppenbara brister i beslutsunderlaget. Vi har också kunnat se allvarliga konsekvenser vad gäller personalförsörjningen och för försvarets personalpolitik. Allians för Sverige ser allvarligt på hur nuvarande förslag slår negativt mot den folkliga förankringen av svenskt totalförsvar. Vi vill även betona att de som är satta att genomföra regeringens förslag till beslut uttryckligen deklarerat att det inte är genomförbart. Från detta håll har också meddelats att de utbildningsplattformar som enligt förslaget skall finnas tillgängliga i framtiden inte utgör tillräcklig grund för att personalförsörja de internationella insatser som vi alla är överens om. Sverige har i dag knappt 700 personer i utlandstjänst. Det är ett lågt antal jämfört med de dagar när Sverige deltog som aktivast i internationella uppgifter.

Antalet konflikter och oroshärdar har inte minskat, tvärtom ökat. Den osäkerhet som i dag präglar stora delar av världen och den tradition som Sverige har inom ramen för internationella åtaganden gör att vi som land inte bör vara i en situation där vi måste säga nej när FN ber om vår hjälp. Allians för Sverige har högre ambitioner än regeringen vad gäller internationella insatser. För att uppfylla våra internationella åtaganden bör antalet utbildningsplatser öka. Den ekonomiska ram som vi anförde i motion 2004/05:Fö21 skulle möjliggöra fler utbildningsplattformar för Försvarsmakten.

Givet ovan kan Allians för Sverige följaktligen inte stödja regeringens förslag till grundorganisation. Men vi är heller inte beredda att frånga en helhetsyn för att söka korrigera tveksamma eller felaktiga enskildheter i regeringens förslag. I stället anser vi att riksdagen bör avvisa regeringens förslag i dess helhet och begära att regeringen återkommer till riksdagen med ett nytt förslag.

Att bibehålla militär verksamhet i Arvidsjaur föranleder större kostnader för Försvarsmakten. Dessa kostnader möts inte med en högre ram, vilket innebär att Försvarsmaktens ekonomi urgröps än mer.

För att undersöka merkostnader och finansieringsmöjligheter har vi yrkat att Försvarsmakten skulle ges tillfälle att inkomma med yttrande till utskottet innan betänkandet justerats. Utskottsmajoriteten har röstat ned detta förslag med hänvisning till att detta skulle vara till avsevärt men för ärendets beredning. Härmed har det minoritetskydd som finns i riksdagsordningen satts ur spel. Försvarsmakten får nu ytterligare verksamhet sig påtvingad utan finansiering och utan hörande av Försvarsmakten.

10. Försvarsmaktens grundorganisation (punkt 24) (v)

av Berit Jóhannesson (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 24 borde ha följande lydelse:

24. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 10. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:Fö8 yrkandena 21–24 och bifaller delvis motionerna 2004/05:Fö2 yrkande 3, 2004/05:Fö24 yrkande 2.

Riksdagen bifaller proposition 2004/05:43 punkterna 2 och 3 om att omlokalisera respektive inrätta enheter.

Riksdagen beslutar med anledning av proposition 2004/05:43 punkterna 1 och 4 att enheter i Försvarsmakten skall läggas ned och att Försvarsmakten skall vara organiserad och lokaliserad enligt vad som anförs av utskottet med den förändringen att Norrlands dragonregemente (K 4) behålls som organisationsenhet lokaliserad till Arvidsjaur.

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Fö243 yrkande 10, 2004/05:Fö1 yrkandena 2 i denna del och 3 i denna del, 2004/05:Fö3 yrkande 3, 2004/05:Fö7 yrkande 2, 3 i denna del och 4 i denna del, 2004/05:Fö8 yrkandena 19 och 20, 2004/05:Fö9 yrkande 2 i denna del, 2004/05:Fö17 yrkande 2, 2004/05:Fö21 yrkandena 3 och 5, 2004/05:Fö27 yrkande 3, 2004/05:Fö30 i denna del, 2004/05:Fö31 yrkande 1, 2004/05:Fö33 yrkandena 1 i denna del och 2 samt 2004/05:Fö38.

Riksdagen avslår vidare motionerna 2003/04:Fö228, 2003/04:Fö244, 2003/04:Fö253, 2003/04:Fö260, 2003/04:Fö262, 2004/05:Fö1 yrkandena 2 i denna del och 3 i denna del, 2004/05:Fö2 yrkande 2, 2004/05:Fö3 yrkandena 1, 2 och 4, 2004/05:Fö5, 2004/05:Fö6, 2004/05:Fö7 yrkandena 3 i denna del och 4 i denna del, 2004/05:Fö9 yrkande 2 i denna del, 2004/05:Fö10, 2004/05:Fö12, 2004/05:Fö13 yrkande 1, 2004/05:Fö14 yrkande 2, 2004/05:Fö15, 2004/05:Fö16 yrkande 2, 2004/05:Fö18 yrkande 2, 2004/05:Fö19 yrkandena 1 och 2, 2004/05:Fö22 yrkandena 2–4, 2004/05:Fö24 yrkandena 3 och 4, 2004/05:Fö25 yrkandena 3–6, 2004/05:Fö26, 2004/05:Fö27 yrkandena 4–7, 2004/05:Fö29, 2004/05:Fö30 i denna del, 2004/05:Fö31 yrkandena 2–5, 2004/05:Fö32 yrkandena 1 och 2, 2004/05:Fö33 yrkande 1 i denna del, 2004/05:Fö34, 2004/05:Fö35, 2004/05:Fö36, 2004/05:Fö37, 2004/05:Fö222, 2004/05:Fö236, 2004/05:Fö237, 2004/05:Fö238, 2004/05:Fö244, 2004/05:Fö245, 2004/05:Fö255, 2004/05:Fö256 och 2004/05:Fö260.